

T.a.v. de heer J.A. Wintjens
Molenweg 141
6225NB Maastricht

datum 18 maart 2014
projectnummer 0252605
onderwerp Natuurtoets Molenweg 141 te Maastricht

Geachte heer Wintjens,

Hierbij doen wij u toekomen onze Natuurtoets naar aanleiding van de voorgenomen ontwikkeling in het perceel van de Molenweg 141 in Maastricht. De rapportage wordt u aangeboden in briefvorm.

1. Aanleiding

De eigenaar van Molenweg 141 is voornemens om op een deel van het perceel nieuwbouw te laten realiseren. Deze ontwikkeling past niet in het vigerend bestemmingsplan. Derhalve is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. De voorgenomen ontwikkeling kan mogelijk schadelijke effecten hebben op beschermde planten en dieren en beschermde gebieden. Daarom dienen de werkzaamheden te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, Ecologische hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998. In de voorliggende rapportage worden de effecten van de werkzaamheden op beschermde gebieden en 'zwaardere beschermde' soorten flora en fauna onderzocht.

2. Gebiedsbeschrijving en voorgenomen ontwikkeling

Molenweg 141 is gelegen in het noordoosten van Maastricht. Momenteel bestaat het perceel uit bebouwing, verharding, tuin en moestuin. Het voornemen is om op het zuidelijk deel van het perceel, waar nu sprake is van tuin en moestuin, nieuwbouw te realiseren. Het plangebied betreft dan ook enkel het zuidelijk deel van het perceel. De directe omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit agrarische percelen, braakliggend terrein, en woningen. De globale locatie en begrenzing van het plangebied is weergegeven in afbeelding 2.1.

Afbeelding 2.1: Globale locatie (links) en begrenzing plangebied (rechts).

3. Bureaustudie

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die op en rond de locaties voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Op de site telmee.nl (2008-2013) worden waarnemingen vermeld voor de omgeving van het plangebied (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of jaarrond beschermde vogels). De waarnemingen staan weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1: Zwaarder beschermde soorten en jaarrond beschermde vogels in de regio van het plangebied

Vogels	buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, roek, slechtvalk, sperwer
Zoogdieren	eekhoorn, steenmarter, wild zwijn, das, baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis
Reptielen/amfibieën	alpenwatersalamander, vroedmeesterpad, rugstreeppad, hazelworm, levendbarende hagedis, muurhagedis, gladde slang
Vissen	bittervoorn
Vlinders/libellen	keizersmantel, rouwmantel, veldparelmoervlinder
Planten	blaasvaren, daslook, gele helmbloem, gulden sleutelbloem, klein glaskruid, lange ereprijs, maretak, muurbloem, <u>pijlscheefkelk</u> , prachtklokje, rapunzelklokje, ruig klokje, steenbreekvaren, stengelomvattend havikskruid, stijf hardgras, tongvaren, veldsalie, wilde marjolein, zwartsteel.

4. Terreinbezoek

Op 14 maart 2014 is een verkennend terreinbezoek afgelegd door een deskundige ecooloog van Antea Group. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in de locaties.

De vegetatie in het plangebied bestaat uit aangeplant tuingroen, struikgewas (voornamelijk haagbeuk) en een aantal bomen zoals conifeer, beuk en zoete kers (zie afbeelding 4.1). De moestuin was grotendeels onbegroeid (zie afbeelding 4.1). Uit de bureaustudie blijkt een aantal zwaarder beschermde plantensoorten voor te komen in de regio (zie tabel 3.1). Het plangebied zelf biedt echter geen geschikte standplaatsen voor deze soorten. Beschermde soorten worden ook niet verwacht in voedselrijke biotopen als een tuin of moestuin. Het voorkomen van zwaarder beschermde plantensoorten is uit te sluiten.

Er zijn geen vogelnesten aangetroffen. In het struikgewas en de bomen kunnen vogels gaan broeden. Er zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten.

Het plangebied biedt geschikte biotopen voor algemeen voorkomende muis- en spitsmuissoorten en grotere zoogdieren zoals mol, egel en konijn. Op basis van de bureaustudie komen de zwaarder beschermde eekhoorn, steenmarter, wild zwijn en das voor in de regio. Het plangebied biedt echter geen geschikt leefgebied voor deze soorten. Vleermuizen kunnen foeragerend binnen en rondom het plangebied voorkomen. In de bomen zitten geen holen, kieren of gaten die geschikt zijn als rust- en/of verblijfplaats van vleermuizen.

Gezien het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van zwaarder beschermde soorten vissen zoals de bittervoorn ook uit te sluiten.

Afbeelding 4.1: Tuin, moestuin, struikgewas en bomen in het plangebied.

De tuin en moestuin zijn geschikt als landbiotoop voor algemeen voorkomende amfibieën als de bruine kikker en gewone pad. Op basis van de bureaustudie komen de zwaarder beschermde amfibieën alpenwatersalamander, vroedmeesterpad en rugstreeppad voor in de regio. Gezien de aard van het plangebied en het ontbreken van geschikt voortplantingswater in de directe omgeving, worden deze soorten niet verwacht in het plangebied. Het plangebied is niet geschikt voor reptielen zoals de levendbarende hagedis, hazelworm en gladde slang. Op basis van de aangetroffen biotopen en de bureaustudie komen alleen algemeen voorkomende vlinders en libellen voor in de omgeving van het plangebied. Het voorkomen van zwaarder beschermde vlinders en libellen is uit te sluiten.

5. Beschermde gebieden

Het plangebied is niet gelegen in EHS of Natura-2000 gebied. Circa 350 meter ten oosten van het plangebied is EHS aanwezig. Op 1,2 à 1,5 kilometer ten oosten van het plangebied zijn de Natura-2000 gebieden 'Bemelerberg & Schiepersberg' en 'Geuldal' gelegen. Gezien de kleinschalige ontwikkeling, de tijdelijke aard van de werkzaamheden en de afstand tot deze gebieden zijn effecten op voorhand uit te sluiten.

6. Effecten zwaarder beschermde soorten

Vogels

Het plangebied biedt geen geschikte nestlocaties voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten in het plangebied is uitgesloten.

Wel kunnen vogels gaan broeden in het struikgewas en in de bomen van het plangebied. Voor de voorgenomen werkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels. Alle vogelnesten zijn beschermd tijdens het broedseizoen (globaal half maart tot begin augustus). Aanbevolen wordt om het kappen van bomen en het verwijderen van het struikgewas buiten het broedseizoen uit te voeren. Op deze wijze wordt voorkomen dat vogels gaan broeden in het plangebied en zijn er geen belemmeringen in het kader van de Flora- en Faunawet aan de orde.

Zoogdieren

Op basis van de aangetroffen biotopen is het voorkomen van zwaarder beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in de locatie uit te sluiten. Er is geen sprake van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen. Verwacht wordt dat vleermuizen foerageren in en rondom het plangebied. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Effecten op zwaarder beschermde zoogdieren zijn uit te sluiten.

Reptielen en amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat de zwaarder beschermde alpenwatersalamander, vroedmeesterpad en rugstreeppad in de omgeving van de locatie voorkomen. Gezien de aangetroffen biotopen, de aard van het plangebied, het ontbreken van geschikt voortplantingsbiotoop en de verspreiding van deze soorten in de omgeving en de habitateisen, wordt deze soorten niet verwacht op de locatie. De locatie is niet geschikt voor reptielen zoals de in de omgeving voorkomende hazelworm, levendbarende hagedis, muurhagedis en gladde slang. De gunstige staat van instandhouding van de amfibieën en reptielen wordt niet aangetast door de voorgenomen ontwikkeling. Effecten op deze soorten kunnen worden uitgesloten.

Vissen

Gezien het ontbreken van permanent voortplantingswater is het voorkomen van zwaarder beschermde soorten uit te sluiten. Effecten op zwaarder beschermde soorten zijn uitgesloten.

Overige soortengroepen

Op basis van de bureaustudie en aangetroffen biotopen, komen geen zwaarder beschermde planten, vlinders of libellen voor in het plangebied. Effecten zijn uit te sluiten.

7. Conclusies

Beschermde soorten

Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek is het voorkomen van zwaarder beschermde soorten in het plangebied uit te sluiten. Voor de werkzaamheden zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en Faunawet aan de orde.

Wel dient wel rekening gehouden te worden met het voorkomen van broedvogels tijdens het broedseizoen. Aanbevolen wordt om het kappen van bomen en het verwijderen van het struikgewas buiten het broedseizoen uit te voeren.

Beschermde gebieden

Het plangebied is niet gelegen in EHS of natura-2000 gebied. Circa 350 meter ten oosten van het plangebied is EHS aanwezig. Op 1,2 à 1,5 kilometer ten oosten van het plangebied zijn de Natura-2000 gebieden 'Bemelerberg & Schiepersberg' en 'Geuldal' gelegen. Gezien de kleinschalige ontwikkeling, de tijdelijke aard van de werkzaamheden en de afstand tot deze gebieden zijn effecten op voorhand uit te sluiten. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan (EHS) of een voortoets (Natuurbeschermingswetwet 1998).

Croonen, Adviseurs, 18 maart 2014

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Bijlagen

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Dienst Regelingen door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen.

Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1. het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2. de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.